

Méontologie je prastará

Méontologie není žádný nový vynález, ale má prastarou historii (i když nikoli dějiny!). Poprvé byla tématizována Parmenidem resp. Eleaty: jsoucí je vždycky právě jsoucí, nikdy nebylo, nikdy nebude – a je tedy beze změny. To zároveň znamená, že vše minulé i budoucí je ne-jeoucí, podobně jako cokoli v pohybu. Důsledky jsou pochopitelné: s každou další filosofií by byl konec. Vlastně se tímto východiskem nemohli řídit ani sami Eleaté. Takže první dalším krokem bylo pokusit se o revizi zásady, že vše je jedno (*hen kai pan*), zejména v Parmenidově chápání. Takových jsoucen je více, ba přímo mnoho; to je revize atomistů. Pohyb už není popírán, ale zaveden v co nejjednodušším vydání: atomy padají shora dolů. Při tom se o sebe zachytávají a vytvářejí tak nahodilé shluky, které se pak jeví jako běžné věci (jsoucna). Opět je vynechána otázka, komu se tak ony shluky jeví; mnohost je zavedena, pohyb a proměna jsou zavedeny, vznik rozmanitých věcí je vysvětlen (údajně), filosofování vstoupilo prvními kroky do říše toho, co se jen tak jeví, ale ve skutečnosti to je ne-jeoucí, protože pomíjející. A máme tu čas: s budoucností i minulostí. A tedy vedl pravých jsoucen i jsoucna nepravá, jen přechodná, možná dokonce pouze zdánlivá. Říše nejeoucího byla objevena, ale zatím si toho ani největší myslitelé v reflexi nevšimli. Problém toho, že se jevit něco může jen někomu, čekal teprve na své objevení.

(Písek, 150922-1.)